

N.º 365 - Any XXXI

BONA PAU

PRIMS TORNEIG

MONTUÏRI

Juliol, 1983

LA DELÍCIA DE SABER LLEGIR

per GABRIEL JANER MANILA

Dissortadament, saber llegir és, encara avui, un privilegi.

Saber llegir no és «conèixer les lletres», ni traduir en paraules els signes gràfics que les representen. Saber llegir és divertir-se llegint, experimentar l'emoció que la literatura, amb tota la força del seu poder ocult, és capaç de suscitar dins el cor de tothom. Saber llegir és, també, la capacitat de córrer lliurement pels camins de la paraula escrita.

I, no obstant, saber llegir continua essent un privilegi.

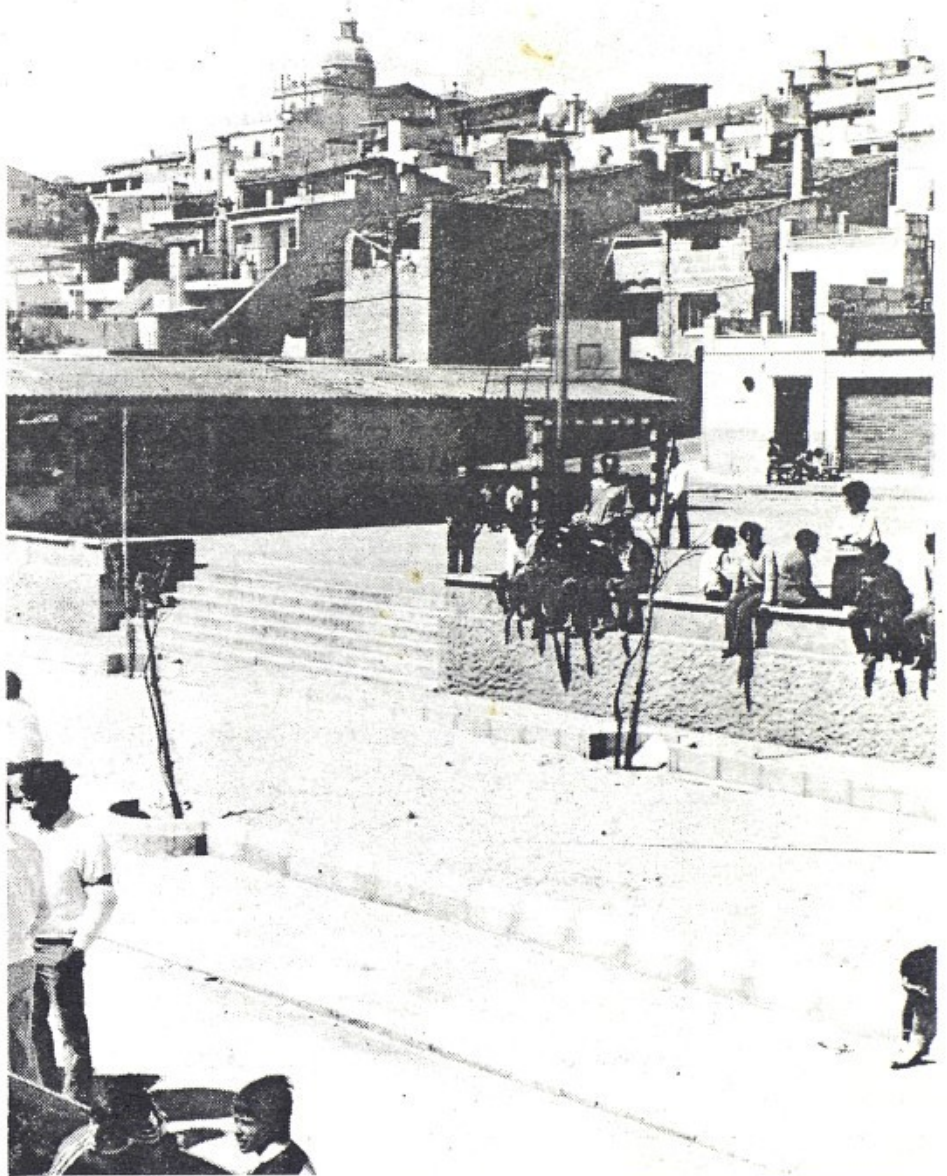
La causa principal d'aquest fet és que ni l'escola, ni la família, ni els mitjans de comunicació no assumeixen la responsabilitat de construir el lector. L'escola alfabetitza, però no educa per a la lectura. La nostra és una societat de no-lectors. I el no-lector és la conseqüència d'una determinada pedagogia. També, d'una política cultural molt concreta.

La realitat és que per a molts d'al·lots i també per a una gran quantitat d'adults llegir és una experiència que prefereixen evitar.

No han descobert, o no hem sabut fer-los descobrir, que la lectura és capaç d'obrir davant els seus ulls un món d'experiències fascinants que els permetrà despullar-se de la seva ignorància, que els possibilitarà entendre la realitat del món que els envolta i els conduirà al domini del seu particular i indefugible esdevenidor.

Perquè la literatura és un dels grans descobriments de l'home, car pel camí de la paraula —del joc amb les paraules— hom ha estat capaç d'explorar el significat de la seva existència, l'ordre del món, la vida de les coses que es transformen i creixen.

Llegir és, per tant, la possibilitat d'ac-
(Passa a la 2.ª pàg.)

- **A LA BIBLIOTECA MUNICIPAL** s'han rebuts uns dos-cents llibres nous per a tots els gusts i edats.
- **LES DUES PAPERETES** de les eleccions, donades com a nul·les, ara l'Audiència Territorial les ha donades per vàlides.
- **LA COMPOSICIÓ DE L'AJUNTAMENT**, per tant, implicarà el canvi d'un regidor i, conseqüentment, una nova elecció de batle.
- **EL C.D. MONTUÏRI** s'ha proclamat campió de Mallorca del torneig «Copa President».
- **EL PARE JOSEP VERD PALOU**, de 80 anys, celebra les noces d'or de la seva ordenació sacerdotal.
- **27 NINS I NINES** de Montuïri reberen enguany la Primera Comunió.

MONTUÏRI EN EL SEGLE XIII *Resum dels principals documents històrics*

(Continuació)

1256, AGOST

Joan de Bages i muller Ramona venen a Berenguer de Cabrianes una jovada de terra que té en alou franc en el terme de Montuèri, porció dels homes de Tarragona, a l'alqueria Albarrag, la qual terra Pere Rossell la donà a Na Belris muller que fou de dit Bages. Per preu de 20 sous reials.

1256, OCTUBRE

Pere Bauçà, Ramon de Berga i Ramon Payà marmessors testamentaris d'Arnau Pelegrí, absolen i defineixen Na Cerverona viuda d'Arnau Pelegrí, 900 sous reials de València que ha rebuts per la venda d'una

alqueria situada en el terme de Montuèri i fou venuda per 4.600 sous a certa persona.

1253, 3 DESEMBRE

Maria esposa de Domingo Pays venen a Pere Company fill de Ferrer, en alou franc, el rafal Accarich, terme de Muntuèri, porció reial, rafal que fou donat a Gomis Peris fill de dita Maria i Pere Gonsalb. Confronta amb honor de Joan de Caldes, honor de Guillem Avellà, honor de Bernat de Cardona, honor de Ramon Costa i Bernat Bua-della, honor de dit Joan Caldes que té pel bisbe de Mallorca. Per preu de 3.850 sous reials de València.

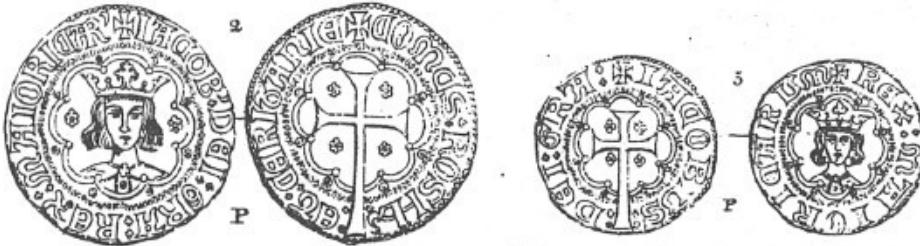
1256, NOVEMBRE

Berenguer Puig estableix a Joan Martorell la meitat de l'honor que és davant la

seva casa de Rafalet; confronta amb camí que surt de Rafalet i va al rafal de Cervera i garriga devers Mallorques. Més li estableix unes cases i una vinya. Farà de cens la quinta part dels fruits: pa, lli, oli i cànnyom. Hi tindrà dos parells de bous amb les corresponents arades i aparells. Sembrarà mitja quarterera d'ordi; per cens del farraginal donarà dos parells de gallines; i 50 sous d'entrada. Amb semblants termes estableix l'altra meitat de l'honor a Arnau Aguilar i al seu genre Arnau Noguera.

1259, AGOST

Arnau de Llobera, Sança i Dolça fills de Joan de Llobera i muller Catalana ara casada amb Guillem Pou, tenint 15 anys d'edat i volent contreure matrimoni, es volen repartir els béns: la meitat de l'alqueria Beniquinele, terme de Montuèri, en alou franc, exceptuant dues peces de terra que són tengudes en nom de l'ardiaca, sagristà i xantre de la Seu de Mallorca, exceptuant també un verger que és tengut en nom de Guillem Font. La dita Catalana i Guillem Pou amb els prohoms han feta estimació: 1.000 sous reials, i altres béns, 500 sous.

Monedes del rei En Jaume, amb la inscripció: *Jacobus Dei Gratia Rex Majoricarum*.
(Font: A. Campaner, *Numismática Balear*).

(Continuarà)

LA DELÍCIA DE SABER LLEGIR

(ve de primera pàg.)

cedir als continents desconeguts, de penetrar en la petita història quotidiana, en les visions que els homes han tingut de la seva peripècia, en la màgia que s'escondeix rera cada gest, en el misteri de les nostres indefugibles quimeres. Saber llegir és aventurar-se a caminar per un bosc impenetrable i obscur, tot de bruixes misterioses i encanteris. Saber llegir és obtenir la possibilitat de perdre's pels viarans difícils de la reflexió. D'una reflexió que condueix sempre a l'anàlisi de la realitat.

En el marc d'aquella reivindicació lúdica de l'existència que els joves d'avui reclamen amb tant de coratge, la lectura hauria de jugar un paper principal. Sobre-tot, perquè la literatura és sempre una metàfora de la realitat i l'acte de llegir, el fet d'encarar-se amb aquesta visió metafòrica de la realitat, és sempre una aventura plena d'inquietud i de sorpresa. Una festa de la intel·ligència que ens humanitza i que és precís vincular a la nostra vida.

Resultats de 8è d'E.G.B. de l'escola pública de Montuèri

DE L'INFORME DE LA SICÒLEGA FRANCISCA TORRANDELL

De les conclusions que n'hem tret, a partir dels resultats de les entrevistes amb els alumnes de 8è d'E.G.B., ho podem resumir així:

La més destacable és la que es refereix a l'aptitud verbal dels al·lots. S'observa que el nivell de vocabulari, de capacitat d'expressar-se, d'assimilar i diferenciar les paraules i els seus significats, està per davall del que seria de desitjar. Això repercuteix també en l'àrea científica, perquè l'àrea verbal és la base de la comunicació i de la comprensió.

És necessari, per tant, fomentar la «Intel·ligència verbal», la comprensió de les paraules, i saber-les usar degudament. Aquí hi juguen un paper important no tan sols els professors, sinó també els pares.

PAPER QUE HI TENEN ELS PARES

Per a millorar lo que hem dit abans, els pares han d'intentar augmentar el nivell de diàleg familiar, demanant als seus fi-

l·ls que és lo que han fet durant el dia, fent-los preguntes perquè expressin la seva opinió sobre alguna cosa en concret, escoltant amb atenció allò que els diguin. Han d'afavorir la confiança, parlant ells mateixos de temes i coses interessants, estimulant-los a que llegeixin ja des de petits. Ja se sap allò de què «allà on hi ha una rondaia avui, demà hi haurà un llibre».

(Passa a la 3.ª pàg.)

SOCIETAT COLUMBÒFILA DE MONTUÏRI

Fa uns mesos, la revista «De Pinte en Ample» (de Lluçmajor) i darrerament la revista «Llum d'oli» (de Porreres), publiquen la nova normativa dictada pel Ministeri de Defensa respecte a l'esport columbòfil.

El nou Decret-Llei considera que el colom missatger és d'especial interès per a la defensa de l'estat, ja que constitueix un dels mitjans de comunicació més segurs dels emprats per l'home.

Els colomers, com que són considerats d'utilitat pública, poden ésser «movilitzats» en qualsevol moment. En contrapartida, l'exèrcit concedirà ajudes per a fomentar la seva cria i millora, derogant les normatives de 1898 i 1931 vigents fins ara.

AJUDES I SUBVENCIONS

Segons aquest nou Decret-Llei, els colomers podran rebre les ajudes següents: subvencions econòmiques, entrega de coloms escollits per el millorament de la raça, concessions de premis per a concursos, assessorament tècnic i transport gratuït dels coloms fins el lloc de l'amollada a fi de facilitar la celebració de proves i de competicions.

EL PAPER DE L'ESCOLA

(Ve de la 2.ª pàg.)

En quant a l'escola, s'han de fer exercicis de comprensió de textos, animant a que els al·lots llegeixin, afavorint el diàleg entorn a un tema, encarregant als alumnes d'una exposició de determinades lliçons, davant els companys de classe; d'aquesta manera, els altres poden fer preguntes i aportar conclusions.

Pel que es refereix a l'àrea científica, és útil poder resoldre problemes, fent que els alumnes raonin en veu alta i, passa a passa, analitzin la situació i organitzin els seus elements. Llavors, el professor podrà detectar on es produeix l'error, i corregir-lo. Els alumnes han d'aconseguir un bon nivell d'aprenentatges tan elementals com són: sumes, restes, multiplicacions i divisions.

REFERÈNCIA NINES - AL·LOTS

Finalment, també són de destacar els resultats obtinguts per les nines, amb relació als al·lots, inclús en aquells aspectes, com el vocabulari i la facilitat de paraula, on elles haurien de ser dominants. A això hi contribueix un factor ambiental que és el fet que les nines estan manco motivades, perquè els pares i l'ambient en general no els exigeixen tant com als al·lots.

A fi que els aficionats particulars se'n puguin beneficiar; han de complir les condicions següents: Tenir nacionalitat espanyola, posar a disposició del Servei Columbòfil de l'exèrcit més de vint coloms i comprometre's durant un any a acudir a les maniobres o experiències que es determinin.

Finalment, la nova normativa estableix també que queda prohibit l'encreuament de coloms missatgers amb altres races; així com caçar-los, apresar-los o usar-los per al tir. Qualsevol persona que trobi coloms missatgers està obligada a entregar-los a la Guàrdia Civil o a l'autoritat militar més prop. Els coloms militars es distingiran per les lletres «FAS» gravades a les anelles.

En conclusió: els colomers passen a dependre del Servei Columbòfil Militar.

25 anys enrera

18 Juliol 1958

El Governador Civil ha enviat un delegat per a presidir la inauguració del nou asfaltat del carrer ample d'Es Dau i el de la carretera del Cementeri. A l'acte hi assistiren també les autoritats locals i no molta gent.

Hem considerat necessari recopilar aquest article, publicat per la premsa forrera de Lluçmajor i Porreres, degut a que la Societat Columbòfila de Montuïri ja compta amb un bon grapat de socis i simpatitzants.

SOCIETAT DE CAÇADORS DE MONTUÏRI

Nota informativa

El passat divendres (24 de juny), els mitjans de comunicació anunciaven la notícia (tan esperada per tots els caçadors), que a partir del proper dia 17 de juliol ja es podrà caçar el conill, amb les dues modalitats cans o escopeta.

La Junta Directiva una vegada assabentada de la notícia ha decidit convocar la assemblea general de socis, dia 8 de juliol, per tal de decidir el dia que s'obrirà a Montuïri, i també la forma. Com a exemple direm que la Junta es partidària d'obrir el dia 17 i que els escopeters puguin anar a l'aguait el matí i els caners puguin amollar els cans l'horabaixa; però, això, l'assemblea ho ha de decidir.

A més també hi haurà eleccions, degut a que tres membres de la Junta Directiva acaben el seu mandat.

Com a notícia important direm que enguany la llei estableix, que en lloc dels dijous, per a caçar, durant la mitja veda i també a partir del 17 de juliol, es passarà als dimecres, per lo tant es podrà caçar els dimecres, dissabtes, diumenges i festius. Aquest canvi de dia, el dimecres pel dijous, s'havia decidit a Algaida fa uns mesos, a la reunió de Presidents de Societats, en presència del President de la Federació Balear i d'un delegat de l'I.C.O.N.A.

JAUME MARTORELL

UNA CONVERSA AMB EL P. JOSEP VERD PALOU

(P. Pep Potecari)

Les portes del Convent de Sóller se'ns obrin avui amb un somriure ple de pau i una mirada viva i serena a la vegada. Un home que ha complit 80 anys, dia 16 de març passat, i que exhala bonhomia per tots costats...

Aquesta entrevista amb un excel·lent montuïrer com ell, la duim a BONA PAU, recordant sobretot que, dia 10 de juny d'enguany celebrava les Noces d'Or de la seva ordenació sacerdotal.

Passam el claustre, feim una breu visita a l'església, i llavors el P. Verd ens acompanya, amb la seva conversa amena i agradable, fins a una saleta d'estar, on l'entrevista ens du a parlar un poc de tot...

«Ara em dedic a vendre llapis, pleguetes i esborradors an ets al·lots del col·legi. Això m'entretén...»

«Es llinatges Verd i Arbona són vells a Montuïri, i tenen una història feta de persones que han deixat nom i han ocupat càrrecs d'importància...»

«De sa casa pairal de ca'n Verd era es sindic Bernat Verd, des segle XIV. En es segle XVI, arribà a Montuïri, per fer ses cases d'Alcoraia, un mestre d'obres de Sóller, anomenat Arbona; d'aquí vénen es malnom de «Solleric» i es llinatge Arbona.»

«Sa casa de ca'n Pere Verd era també des segle XVI. Encara es conserva un antic finestral de sa mateixa casa (actualment, Pl. Major, 8). Allà es pot destriar ben bé s'escut des Verd: un avet amb una sargantana.»

«Molts recorden bé com era aqueixa casa antiga: amb un primer aiguavés, on hi havia sa sitja, feta de palla llarga, ben cordada, i on hi dipositaven es blat. Es graners empengueren tant ses parets de la casa, que les hagueren de llevar... Encara, passant an es segon i tercer aiguavés, podiem trobar es cup, i es celler amb ses bótes congrenyades...»

De son pare en fa memòria amb uns quadrets d'època, uns records ben simpàtics:

«Quan els reis d'Espanya es casaren, volgueren premiar ets alumnes més avantatjats de cada escola. I mon pare, Joan Verd Arbona, en fou l'agraciat.»

«Jo volia anar a escola amb so Vicari Collell, que estava a ses Tres Creus, però no em volien, perquè era massa petit... A la fi, m'acceptaren, quan va veure que ja sabia servir missa.»

«L'any 1907, mon pare em dugué a can Pep Collet, a veure sa primera pel·lícula de cinema. Era una pel·lícula francesa.»

- Fa 50 anys que l'ordenaren Capellà i és Missioner dels SS.CC.
- Conta moltes anècdotes de Montuïri dels primers anys d'aquest segle.
- Ha estat Prior a Madrid, València, Navarra, Lluc i Sóller, i Vicari General de l'Ordre.

«Molt bons records guard també des capellà «Boivàs», que se'n cuidava des «Lluïssos» (una organització cristiana, de formació i recreació, pels infants d'aquell temps)... Ja és ben ver que lo únic vertader del món són es nins: ells no duen malícia...»

«Mu mare (Maria Palou Mulet) era de Llubí. De veres, era una santa. Abans de morir-se, em donà uns cilicis, i me va dir que els se posava, des de joveneta.»

I ens acaba aquest recompte de records d'infantesa, amb una anècdota, sobre els començaments de la ràdio, a Montuïri:

«A can Manera, eren dos germans: En Rafel i En Pere Josep. En Rafel va fer una ràdio, i anàvem a sentir-la a can Pere Cinto. Allà hi teníem sa nostra «Societat cultural»; mos passàvem unes «oreianes», i haviem de pagar un velló si ho volíem sentir... Una vegada, vaig sentir ses hores de París, i ho vaig contar a sa padrina, i ella me digué: «¡Com no vos ha de castigar el Bon Jesús... Voleu eser tant com Ell!»».

Surt el tema de la cultura i dels estudis, i ens fa notar, com a notes curioses, la part que hi prengueren les dones, ja de temps enrera, al nostre poble. Precisa-ment, unes quantes de la seva família:

«Sa primera dona que va exercir de mestra a Montuïri va ser Na Jerònia Arbona, que es casà a Can «Collet». Sa

seva filla, Na Francisca Verd Arbona, també. I record que sa tercera mestra montuïrera fou sa mestra de can «Rei»...»

«Sa meva germana, Jerònia Verd va ser sa primera dona apotecària de Mallorca.»

Seguim la xerradeta, saltant d'un pas succeït a un altre, per camins de records i d'impressions familiars i de la vila:

«Ah! En aquella època (els anys 1910, més o manco) passaven coses curioses. com aquesta: Aleshores, es capellans prenién café a ses tavernes, i es rector Homar volia corregir-los, i per això es va enginyar per fer-los reunir a can Verd...»

No hi podia mancar, en aquest repàs, una al·lusió als tradicionals partidismes de Montuïri...

«Sa música del cel, i sa música de l'infern, segons que fos sa Banda des conservadors o sa Banda des liberals... Es conservadors no se feien amb sos liberals, ni fins i tot es nins jugaven plegats...»

Quan sentim aquestes històries, pensam que així mateix hem progressat una mica, ja que els partidismes, divisions i renyines no són ara tan enconats, sobretot entre la gent més jove i sana.

Llavors ja passa a considerar-nos uns trets de la seva pròpia vida, quatre pinzellades autobiogràfiques:

«Vaig neixer l'any 1903 i m'enviaren a Lluc, en es meus deu anys. I, complint es setze, vaig fer es Batxiller, de manera que en es denou anys ja havia aconseguit es títol de Batxiller...»

» Mon pare m'envià a estudiar de metge a Barcelona... Desxuiàvem es morts abans de dinar, i això em llevava sa talent... En aquella època universitària, residia a un col·legi de religiosos, i pagava 42 duros...»

» Tornat a Montuïri, mon pare em féu estudiar de missèr, i en vaig estudiar durant tres anys... Aleshores, em vaig posar a festejar una murera; però, l'any 24, partia cap a l'Àfrica per fer es servici militar. Record que hi vaig anar amb En Toni Verd «Roca».

Entrevista

» Durant sa guerra d'Àfrica, ocuparem Larache, Teseuin, Ceuta i Alhucemas... I per anar passant, disposava de 15 duros de mon pare i de 3 duros de s'Estat...

» Entre altres coses, record que vaig fer una glosa, estant en el Marroc, impresa per un tal Suasi, amb música des legionaris: s'única glosa impresa en mallorquí dins terres africanes...»

Com vos va venir la idea de fer-vos missioner, si ja havíeu trescat tant de món?

«Em trobava a Ceuta, i vaig entrar dins una església, devers les 12 del dia... Era com qui no ho pensa, sense fer-ne comptes. vaig veure un capellà dins un confessional, i me'n vaig tot dret a confessar-me. Fou un cop fort de sa gràcia de Déu. De llavors ençà, ja no em va deixar sa idea de fer-me capellà i missioner, i això d'una forma ben clara i decidida. Qui podia pensar trobar un capellà, en aquelles hores, dins es confessional? No hi ha dubte que Déu m'esperava, i em va tornar de valent...»

També ens fa referència a unes quantes obretes que té escrites:

«Una novel·leta titulada "Místic sembrador", i una altra sobre una esclava».

La trajectòria seguida dins la Congregació de Missioners dels Sagrats Cors (pares de Lluc), va unida a noves empreses i a moltes tasques realitzades amb dedicació:

«L'any 1933: ordenació sacerdotal...»

«Llavors, he estat prior a Madrid, València, Navarra, Lluc i Sóller... També hi havia estat Vicari General de l'Orde».

Un aspecte molt curiós i interessant de la vena del P. Verd és l'interès per la polidesa de la llengua, i per a conrar un mallorquí net de barbarismes. Així ell sovint fa notar amb molta gràcia i humor a qualsevol interlocutor els errors en què queim moltes vegades:

«Jo no en menj de "pastels", jo menj pastissos... Jo no "patín", sinó que lleneg de vegades... No digueu "wàter", digau lloc comú...»

I, d'aquesta manera, contribueix a la pulcritud del nostre llenguatge, tantes vegades malmenat.

Gràcies, P. Verd, per la vostra lliçó de senzillesa humana i evangèlica. Sou un exponent d'una generació vigorosa, que heu aportat una gran vitalitat a l'època que vos ha tocat viure. I que Déu vos consev el vostre bon caràcter i humor.

En el vostre cinquantenari d'ordenació, molts d'anys!

**BALTASAR AMENGUAL I
BARTOMEU TAULER**

BIBLIOTECA MUNICIPAL

El Centre Coordinador de Biblioteques (C.G.I.) ha enviat un nou lot de seguiment corresponent en aquest any, compost per uns dos-cents llibres. Cal destacar alguns toms importants de *Geografia* de Pierre George, Max Derruau i H. Capel; de *Ciències*, la «Biologia Celular i Molecular» de Robertis, la «Histologia Bàsica» de L. C. Junquera, els «Principis de Química» d'En Gray, les «Matemàtiques Generals» d'En Hébert...; *llibres de Literatura*, la major part són de narrativa contemporània (novel·les) i la resta són de literatura infantil i juvenil com la col·lecció d'«En Teo descobreix Món», adequada per nins de 2 a 7 anys.

CANVIS A L'ESCOLA

Na Catalina Martorell Llaneras, Profesora d'Algaida, la qual el passat curs escolar actuava a Vilafranca, a aconseguir plaça definitiva a Montuïri, per la qual cosa substituirà al santjoaner Josep Roig en el primer nivell d'E.G.B.

SUBVENCIÓ DEL CONSELL INSULAR

Dies abans de la renovació del Consell Insular de Mallorca, el seu President, Maximilià Morales, aconseguí per a la Premsa Forana una subvenció d'un milió de pessetes, de la qual 25.000 correspongueren a BONA PAU, essent l'esmentat, ja expresident qui ens les entregà el passat 21 de juny.

Aprofitam per agrair la valuosa ajuda i al mateix temps l'atenció que tingué de participar-nos la finalització del seu mandat al front del nostre Consell Insular.

ELS CÀRRECS DELS DOS PARLAMENTARIS MONTUÏRERS

Els càrrecs als nostres dos parlamentaris dins el Consell Insular, segons hem pogut saber, són els següents:

En Joan Verger ha estat anomenat Vicepresident del Consell Insular i Vocal de la Comissió d'Obres i Serveis.

En Miquel Fiol a més de Delegat de la Llar d'Ancians i President d'Acció Social, és Vocal de les següents Comissions: d'Obres i Serveis, de l'Agrupació de Ramaderia i Pesca, de Sanitat i d'Esports i Cultura.

SENTÈNCIA DE L'AUDIÈNCIA TERRITORIAL

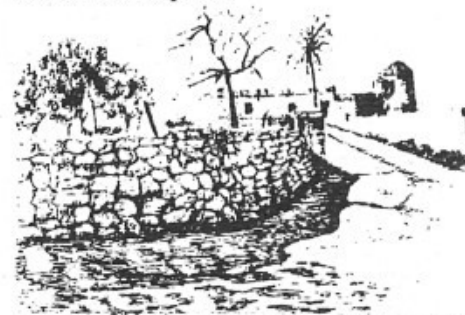
L'Audiència Territorial ha donat per vàlides dues paperetes nul·les amb vot pel Partit Socialista Obrer Espanyol. Aquesta

sentència implica el canvi d'un regidor d'Aliança Popular per un del P.S.O.E. Per tant, ara serà nou regidor En Miquel Roig (número 3 del partit socialista) en substitució de Gabriel Ferrer (número 6 d'A.P.).

JUNTA DE LA LLUITA CONTRA EL CÀNCER

Aquesta entitat local va dur a terme, el dissabte 18 de juny, una berbena a Ses Escoles a fi d'obtenir fons per a la seva missió benèfica. Llàstima que el mal temps no afavorís l'entusiasme del grup organitzador. Així i tot, ha pogut entregar 48.500 pessetes de superàvit. Ens han fet avinent que recaptaren 14.000 pessetes de donatius i 121.200 pessetes de taquilla i bar. Les despeses muntaren 86.700 pessetes.

Recordem que a través de la Junta Local es pot anar a Ciutat a fer-se gratuïtament un «chequeo».

TEMPS D'ALBERCOCS

Enguany n'hi ha molts! «...però van barats!» Efectivament, així ha estat. Durant la campanya el poble es troba buit perquè són moltes dones i nins (quasi tots els del poble) que van a xapar albercocs als quatre o cinc sequers de Montuïri i també als de Porreres.

FI DE CURS

El dissabte 25 de juny va celebrar assemblea l'Associació de Pares del col·legi públic d'E.G.B. «Joan Mas i Verd». Es va exposar el punt de vista de la psicòlega sobre el curs 82/83 i perspectives del Director, de les reunions del Consell de Direcció i Junta Econòmica. El vespre una cinquantena de persones, entre pares i professors, feren el sopar de despedida que es va iniciar l'any passat a Gràcia.

El dijous 30, en el pati de l'escola, els alumnes celebraren la festa de fi de curs. La banda de música oferí un petit concert per tal de fomentar aquesta afició dins la nostra joventut, el Grup Cucorba (subvencionat per la Caixa) va escenificar «Plou i fa sol» i es va regalar begudes i berenars a tots els assistents.

G. GOMILA

EL MONTUÏRI CAMPIÓ DEL TORNEIG PRESIDENT

Amb bon peu ha acabat aquesta primera temporada de I regional preferent el Club Esportiu Montuïri. S'ha proclamat campió del Torneig «Copa President» on també hi participaven el Sóller, Cardassar i Campos.

El darrer partit jugat aquí, en dissabte vespre, ens deixà bon gust de boca i ha estat la darrera pinzellada a un any en què els aficionats hem disfrutat de veure bon futbol. Només ha mancat intervenir a la lligueta d'ascens a III divisió i que per un punt no es pogué aconseguir.

Els resultats del torneig President foren:

Montuïri, 1 - Cardassar, 0

Montuïri, 1 - Campos, 0

Sóller, 6 - Montuïri, 2

Cardassar, 0 - Montuïri, 0

Campos, 0 - Montuïri, 3

Montuïri, 5 - Sóller, 1

Balanç: 9 punts (de 12 possibles), 3 positius, 12 gols a favor i 7 en contra (tots marcats pel Sóller).

DINAR FI DE TEMPORADA

El diumenge 19 de juny es va celebrar l'acostumat dinar de fi de temporada del Club Esportiu Montuïri amb 90 comensals. Es varen reunir els directius, entrenador, jugadors, col·laboradors, socis d'honor i representants dels partits polítics. Vengueren acompanyats de les respectives dones o al·lotes. No cal dir que va anar bé tractant-se d'un dinar.

EL PRESIDENT, MIQUEL MIRALLES, SEGUEIX

En Miquel Miralles Rigo continua com a president del C.D. Montuïri, ja que, havent acabat el seu període de quatre anys, no es va presentar cap candidat.

Els qui seguim el futbol felicitem a En Miquel i estam contents que segueixi. Ha demostrat esser un president que convé al nostre club: feiner, callat, que no posa problemes, sinó que és el primer en resoldre'ls. Amb ell el Montuïri va estar a punt de pujar a Preferent fa tres anys, després d'una gran campanya; l'any passat va obtenir el somni de molts d'anys: l'ascens; i, enguany, ha estat a punt de participar a la lligueta de III divisió i s'ha proclamat campió del torneig President.

si l'any que ve assolim els dos objectius primordials: cuidar bé la cantera i repetir una altra campanya com la d'enguany i si és possible la classificació dins els sis primers.

FINAL DE TEMPORADA DE CROSS

Simpàtica l'excursió al I Cross de Palma Nova. Com l'any passat, els corredors a peu acompanyats dels seus pares, entrenador i delegat feren la despedida de la temporada passant una jornada a la vorera de mar, aprofitant la celebració d'una carrera.

Fou el diumenge 5 de juny. Al matí, els atletes montuïrers quedaren classificats en els primers llocs. Se n'anaren tots satisfets perquè conqueriren trofeus (set) o medalles.

Al migdia s'encaminaren cap a Peguera on nedaren, dinaren i, després, tornaren a l'arena.

X ANYS DE JOCS ESCOLARS

Tres equips de l'escola han estat presents a les finals de Balears dels Jocs Escolars. Les nines s'han classificat subcampiones de Balears de balonmano i sisenes

d'atletisme; mentre que els al·lotes restaren tercers a balonmano.

Per cert que, enguany, s'ha complert el X aniversari de la constitució a la nostra comarca dels Jocs Escolars de la qual Montuïri és l'escola coordinadora.

BIEL GOMILA

AS'HA DIT QUE?

...hi ha molt d'interès —a vegades, massa— en el torneig de futbito. Ja s'ha produït alguna incidència i el Comitè de Competició (de tot tenim) ha hagut d'actuar amb «mano dura».

...malgrat això, no deixa de ser important i elogiós que 15 equips (9 de la vila i 6 de fora poble) juguin cada divendres i dissabte en «Es Dau» per espai de 15 setmanes. Així es fomenta l'esport!

...que s'ho passaren de bé els menudons de primer i segon a l'acampada de Lluc durant els dies 20, 21, 22 i 23 del mes passat! Quan tornaren no els coneixia ningú, ni la seva mare... vestien de carbó!

...com l'any passat, En Guillem (perdó, «Guiem») Llull o Sampol (cognom que li regala la seva dona) va divertir als pares que es reuniren en el sopar de fi de curs. En el preu del sopar ja hi ve inclòs l'espectacle de diversió a cura d'En Guillem. Així surt sempre barat.

...42 persones són poques per a una Assemblea de Pares de fi de curs. La manca de preocupació o sacrifici repercuteixen sobre els fills. Dissortadament els qui més falta hi feien no hi eren; i, en canvi, els qui menys ho necessiten, sí que hi eren.

...cal canviar de mentalitat i no acudir a l'escola només a l'entrega de notes... i, encara raí, que s'obliga a què hi vagin els pares... perquè si no...

...la política municipal és «el nostre pa de cada dia»... i ja fa beneit es parlar-ne. Fins i tot el Secretari ha dit que no havia dit lo que diuen que va dir. I altres diuen i se desdiuen i no hi ha qui s'entengui.

Ja veu des carrer

Memòria del Consell Insular

El Consell Insular de Mallorca acaba de publicar la Memòria dels seus primers 4 anys d'exercici, a la qual i pel que respecta a Montuïri hi trobam les següents dades:

	Consell	Ajuntament	Total
Il·luminació pistes (1982)	305.000	—	305.000
Mur de contenció camí ses pelades (1979) ...	1.179.063	1.179.062	2.358.125
Manteniment i construcció xarxa viària (1979)	1.446.563	1.446.562	2.893.125
Reparació a l'escola municipal (1979)	243.410	243.411	486.821
Reforma Ajuntament (1980)	546.010	234.004	780.014
Clavegueram Na Païssa (1981)	1.500.000	2.159.643	3.659.643
Construcció Centre Mèdic (1981)	4.950.016	—	4.950.016
Ajuda a la indústria i comerç (1982)	160.000	—	160.000
Ajuda a l'escorxador (1982)	150.000	—	150.000

Nota: Apareixen també altres dotacions, com són per exemple ajudes a publicacions, biblioteques, arxius i altres que no estan distribuïdes per pobles, per la qual cosa no les oferim.

DEMOGRAFIA

JUNY DE 1983

DEFUNCIONS

Dia 5.— Miquel Sastre Miralles, viudo de 76 anys. «Pellusco».

NAIXEMENTS

Dia 12.— Joana Mayol Cerdà, filla de Llorenç i de Magdalena.

MATRIMONIS

Dia 6.— Josep Serra Sureda amb Catalina Garriga Mata.

ENDEVINALLES

En Jaume i en Toni mantenen la següent conversa:

—Som soci de l'Atlètic fa el doble d'anys que tu del Reial Madrid —diu En Jaume.

—Idò, fa temps em vares dir que en duies el triple que jo.

—Sí, però d'això ja en fa dos anys.

¿Quina antiguitat tenen els nostres amics socis de futbol?

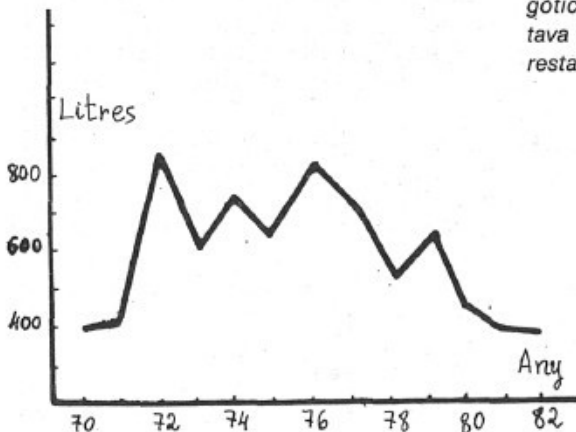
¿Creus que amb tres línies de la mateixa llargària es pot dividir un cercle en quatre parts iguals?

PLUVIÒMETRE

La pluja caiguda damunt Montuïri el passat mes de juny, per metre quadrat, fou la següent:

Dia 23: 7,90 litres.

Gràfic representatiu de la pluja caiguda a Montuïri durant els tretze darrers anys.

Fragment del retaule de Sant Pere, obra del pintor Mateu Llopis, un dels darrers pintors gòtics. El seu fill, que nomia igual, nasqué a Montuïri durant el temps que son pare pintava aquest retaule, devers mitjan segle XVI. Aprofitam una vegada més per dir que la restauració d'aquesta obra d'art és urgentíssima. Si no és així Montuïri perdrà la seva obra de major valor pictòric.

GLOSES

No hi ha rosa alexandrina
ni clavell en tanta olor,
ni mel de tanta dolçor,
com lo teu nom, Catalina.

Per ventura estic malalta,
i vós deis regalau-vos:
Estimat, ausent de vós
lo millor regalo em falta.

Voldria esser la llàndera
del relotge de ton cor,
al manco sabria jo
amb qui poses la quimera.

Trist estic quan vos veig trista,
i plor com veig que plorau,
me'n veig com vos n'anau,
mirall de la meva vista.

TERCERA VISITA A LES FRANCISCANES DE STA. CREU

Per tercera vegada, un grup de la comunitat cristiana de Montuiri ha visitat les germanes franciscanes de Sta. Creu, que diàriament reparteixen ajudes a famílies necessitades. En aquesta ocasió, vàrem poder experimentar més forts encara els problemes, perquè es tractava de mares amb els seus infants. Les aportacions de bastants cristians montuïrers s'han agraït de veres.

LA COL·LECTA PER A CÀRITAS I LA UNCIÓ COMUNITÀRIA

Unes 35.000 pts. hem pogut enviar per a la col·lecta de Càritas, que havíem de fer pel Corpus, i que hem duita a terme, el diumenge 26 de juny. El mateix dia, a les 11,30, celebràvem la Unció comunitària dels vells i malalts. L'ambient ha estat senzill, però l'assistència fou abundosa i festiva. Que per molts d'anys!

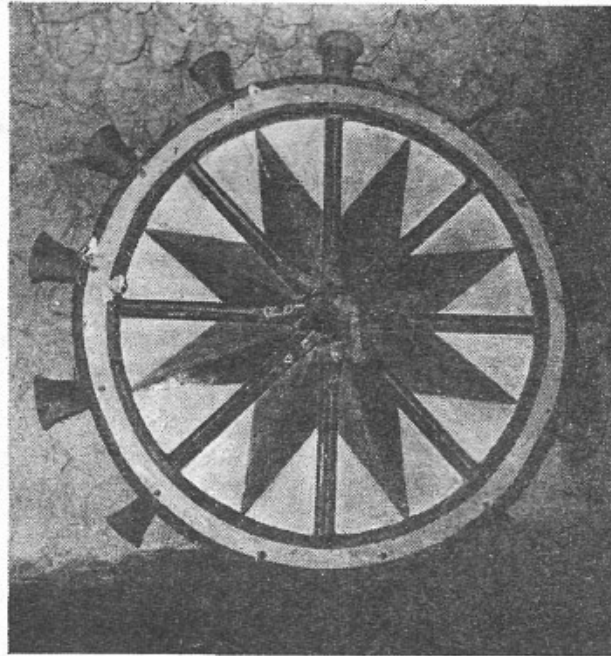
MALLORCA MISSIONERA

El diumenge 29 de maig se celebrà la diada de «Mallorca Missionera». A la nostra parròquia es recolliren 26.766 pesetes.

PRIMERES COMUNIONS 1983

27 nins i nines han participat enguany per primera vegada en l'Eucaristia. Són els següents:

Coloma M.ª Alcover Melià
Jaume Alcover Melià
Miquel Arbona Fullana
Maria Arbona Fullana
Miquel Font Socias
Llorenç Garcias Terrassa
Jaume Bauzà Mayol
Gabriel Bauzà Mayol
Francisca Bauzà Mayol
M.ª Magdalena Alcover Amengual
Rafel Alcover Amengual
Francisco Delgado Jordán
Antònia Fullana Miralles
Miquel Ribas Nicolau
Mateu Moll Ramonell
Mateu Gomila Nicolau
Guillem Manera Lladó
Rafel Manera Lladó
Margalida Pocoví Fernández
Mateu Covas López
Mari Pili Covas López
Joana M.ª Cano Manera
Sebastià Gomila Gomila
Joan Verger Bennàssar
Miquel Verger Bonnín
Antònia Yolanda Verger Bonnín
M.ª Magdalena Rosselló Cerdà

Roda de campanes de diferents tons que solien estar coHocades just devora la sacristia, dins l'església. Se emprava per alegrar ses grans diades: Dijous Sant quan entonaven el prevere el Glòria, el dissabte Sant, el dia del Corpus, en la festa del patró, per Nadal, etc. Aquesta adornada per sa rosa des vuit vents amb color pertany a la parròquia de Sant Bartomeu de Montuiri. Arxiu Tous-Cabot.

HE SOMIAT UN PAÍS...

He somiat un país en el qual les persones es valoraven per lo que eren, més que no per allò que tenien o bé aparentaven tenir...

En el qual la gent s'alegrava dels èxits, encerts i triums dels veïnats i coneguts, i al mateix temps eran molts discrets i procuraven no orejar els defectes, vicis i intimitats...

Un país en el qual es parlava sovint d'allò de bo que havia fet aquella persona o aquella altra, d'aquell gest desinteressat, d'aquella acció lloable i digna d'imitar, d'aquell testimoni d'entrega i d'ajuda mútua, d'aquelles persones que havien fet les paus i d'aquelles altres que s'havien ajudat en moments de crisi o dificultosos...

He somiat un país en el qual les persones amb doblers i riqueses havien renunciat a guanys elevats a canvi de poder donar treball i vida a aquells que en cercaven, i també he somiat treballadors participant en la gestió de les empreses, honrats, responsables i conscients en la seva jornada laboral...

He somiat un país on es respectava el dret a la vida abans de néixer i on els més vells eren estimats i gaudien d'una gran consideració i afecte, cercant per a ells lo millor, encara que això suposàs sacrificis i més d'una privació en les famílies...

He somiat un país on els vells i malalts no eren utilitzats només a l'hora de donar un vot, ni els joves manipulats amb drogues, tele i discoteques...

He somiat un país on els cristians participaven en l'Eucaristia només per convenciment i necessitat que no perquè estava manat, i on els creients no miraven el rellotge, per por de dedicar algun minut de massa al Senyor en lloc del programa televisiu o la tertúlia de café...

He somiat un país on la gent era agrada amb aquells que lliurement i d'una forma desinteressada treballaven a favor dels altres...

¿Què fas tu perquè el teu poble s'hi assembli?